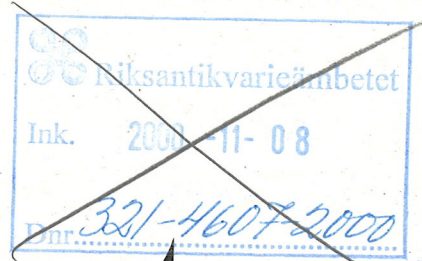

GSMA 000025

..... beslöt.....

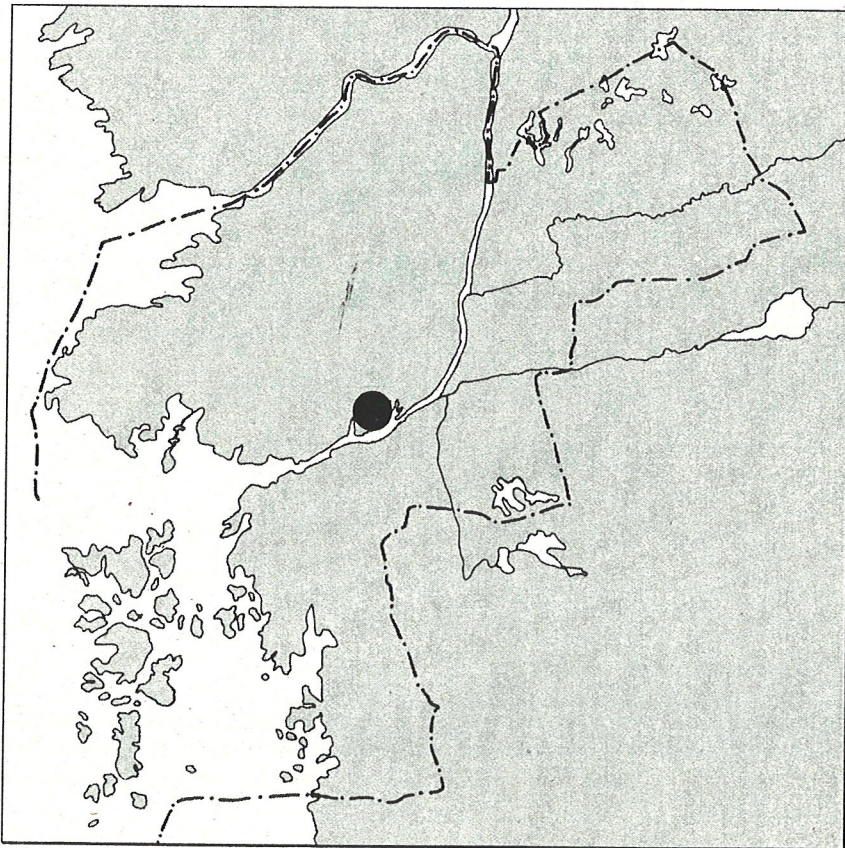
Rapport

över arkeologisk förundersökning
i Göteborgs kommun 2000

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 2000:8

Lundby socken nr 43
Skålgropsförekomst

GÖTEBORGS
STADSMUSEUM

RAPPORT ÖVER ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING. DEL AV FORNLÄMNING LU 43

SAMMANFATTNING

I enlighet med Länsstyrelsens beslut utförde Göteborgs Stadsmuseum en arkeologisk förundersökning inom fastigheten Lindholmen 14:2. Motivet bakom undersökningen var att området låg i direkt anslutning till en skålgropsförekomst, fornlämning nr 43 i Lundby sn. (Karta 2) Förundersökningen resulterade i fynd av stenpackning samt flintavslag.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslut nr: 220-30335-98 och 220-38239-2000

Uppdragsgivare: Göteborgs Fastighetskontor

Läge: Fastigheten Lindholmen 14:2

Ekonomisk karta: 7B 0d

Göteborgs kommuns kartblad: 5045

Koordinater i rikets nät. X 6404,5 Y 1269,3

Grävningsorsak: Husbyggnation

Grävningsinstitution: Göteborgs Stadsmuseum

Grävningstid: 2000-10-19- 2000-10-19

Undersökt yta: 45 kvm

Antal arkeologitimmars i fält: 12

Antal grovarbetstimmar: 0

Antal maskintimmars: 8

Platsledare: Johan Ling

Fyndens förvaringsplats: Göteborgs Stadsmuseum

Fynd som kasserats efter dokumentation: Övrig flinta

Preliminär datering: Yngre bronsålder

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Det förundersökta fastigheten, Lindholmen 14:2 i Lundby socken utgörs av en obebyggd bergssluttning som vetter åt NÖ och Ö. Områdets högre partier, ca 13 m över havet, är huvudsakligen bevuxna med gräs men i S växer det även en del träd såsom alm och björk. Det var i detta parti som undersökningen företogs. Områdets lägre nivåer i NÖ och Ö riktning, ca 5-8 m över havet, karaktäriseras av berg i dagen. På dessa hållar finns det rikligt med sentida ristningar men även en osäker skålgropsförekomst.

Området ligger i direkt anslutning till fornlämningen Lu 43 som ligger omedelbart SV om Lindholmsskolan. Lu 43 utgörs av 8 skålgropar som placerats på en liten framträdande berghäll i ett gräsbevuxet område mellan skolan och bostadshuset på Släggaregatan.

År 1998 planerades en vändplan på den SÖ delen av Arbetaregatan just där skålgrops-hällen befinner sig. Länsstyrelsen beviljade ingrepp i fornlämningen (tillståndsnummer 220-30335-98). Skålgropsstenen kom emellertid inte att direkt påverkas av arbetsföretaget och några fynd eller anläggningar påträffades inte.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Den arkeologiska förundersökningen företogs genom att fyra schakt öppnades och undersöktes med en grävmaskin utrustad med planskopa. Schakten placerades från fastighetens högts belägna del ca 13 m över havet ned till en höjd av ca 10 m över havet. Motivet bakom denna placering var att försöka frilägga lämpliga boplatsytor eller bergspartier som kunde hysa fler hällristningar. Schaktens placering definierades således av områdets topografi och av erfarenheter från tidigare undersökningar av hällristninglokaler i Göteborg. Schaktens längd varierade, från 5 m-13 m på längden och 1,3 m-3 m på bredden. Vanligen grävdes schakten till ett djup av ca 50 cm.

GRÄVNINGS IAKTTAGELSER

Schakten som drogs längst i S uppvisade en enhetlig markstratigrafi. Under förna följde ett 30-40 cm djupt påfört och omrört humöst skikt innehållande modernt fyndmaterial såsom kablar, tegelskrot och en del glas. (Se Fig. 3) Några fynd av förhistorisk verksamhet påträffades dock inte i detta parti. De schakt som drogs längre åt NÖ, på en höjd av ca 10 m över havet, uppvisade såväl anläggningar som fynd. I schaktets omedelbara början i NÖ, påträffades en berghäll. Hällen undersöktes efter hällristningar men den uppvisade inga sådana lämningar. Vid foten av en berghäll i SV påträffades dock ett parstensamlingar alldeles intill varandra. De bestod av skörbränd sten, 2 bitar flinta samt jord med inslag av kol. (Se Fig. 3)

Schakt 1

0-10 cm Förna
10-40 Omrörda, påförda lager av sten blandat med humus
40- Ursprungligt anrikningsskikt, rödaktig grov mo
Fynd: fyndtomt

Schakt 2

0-10 cm Förna
10-30 Omrört humuslager; fynd av sentida slagg
30-50 Brunaktig mo
50- Grov mo, mjäla
Fynd: Slagg

Schakt 3

0-10 cm Förna
10-30 Omrört humuslager; Stenpackning, flinta
30-50 Brunaktig mo
50- Grov mo, Mjäla
Fynd: Stenpackning, 1 st flintavslag, 1 st övrig flinta

Schakt 4

0-10 cm Förna
10-30 Humus
30-40 Anrikningsskikt, rödaktig grov mo
40- Mjäla

Schakt 5

0-10 cm Förna
10-30 Omrört humuslager; fynd av sentida slagg
30-50 Brunaktig mo
50- Grov mo, mjäla
Fynd: Fyndtomt

FYNDBESKRIVNING

Endast två bitar flinta påträffades och de bestod av 1 st avslag samt en 1 st övrig flinta. Flintan var inte påverkad genom svallning eller vitpatinering. Avslaget kan genom dess karaktär samt fyndomständigheter möjligtvis förläggas till yngre bronsålder. Den övriga flintan var bearbetad. Efter klassificeringen av den övriga flintan kasserades denna.

Flintan sorterades efter *Sorteringsschema för flinta*. (Andersson, m.fl. 1978)

TOLKNING OCH DATERING

Genom att tolka de påträffade fynden och anläggningarna i samband med den närliggande skålgropsförekomsten samt områdets topografiska belägenhet kan de påträffade anläggningarna och fynden möjligtvis förläggas till yngre bronsålder. Under denna epok kan detta område ha utgjort någon form av aktivitetsplats med möjligt samband med skålgropsförekomsten i närheten. Utifrån en källkritisk aspekt bör dock denna tolkning ses som en vag hypotes, inte minst med tanke på det ringa material som påträffades. Å andra sidan har denna undersökning bidragit till mer kunskap om Göteborgstraktens hållristningslokaler och deras arkeologiska kontext.

Det vetenskapliga resultatet är betydelsefullt trots de ringa fynden, eftersom undersökningen resulterade i fynd som kan diskuteras i samband med den närliggande hållristningslokalen och korreleras med en tidigare undersökning av en skålgropsförekomst i Lاندala i centrala Göteborg (Ragnesten och Wigforss 1991).

Sammantaget uppfyllde inte det undersökta området kriterierna för en förhistorisk boplats. Några ytterligare hållristningar påträffades inte.

LITTERATURFÖRTECKNING

Andersson, Stina. 1978. Sorteringsschema för flinta. *Fyndrapporter 1978*, sid 215-253. Red. Kjerstin Cullberg. Göteborg.

Ragnesten, Ulf och Wigforss, Johan. 2000. *Rapport över arkeologisk förundersökning i Göteborgs kommun 1991*. Göteborg nr 203, Skålgropsförekomst. Göteborgs Stadsmuseum.

Fyndtabell – Flinta

GSMA	Grävn.enhet	Redskap, kärnor, spån	Avslag		Övrig	
			st	g	st	g
000025						
:1-2	Schakt 3		1	2	1	60

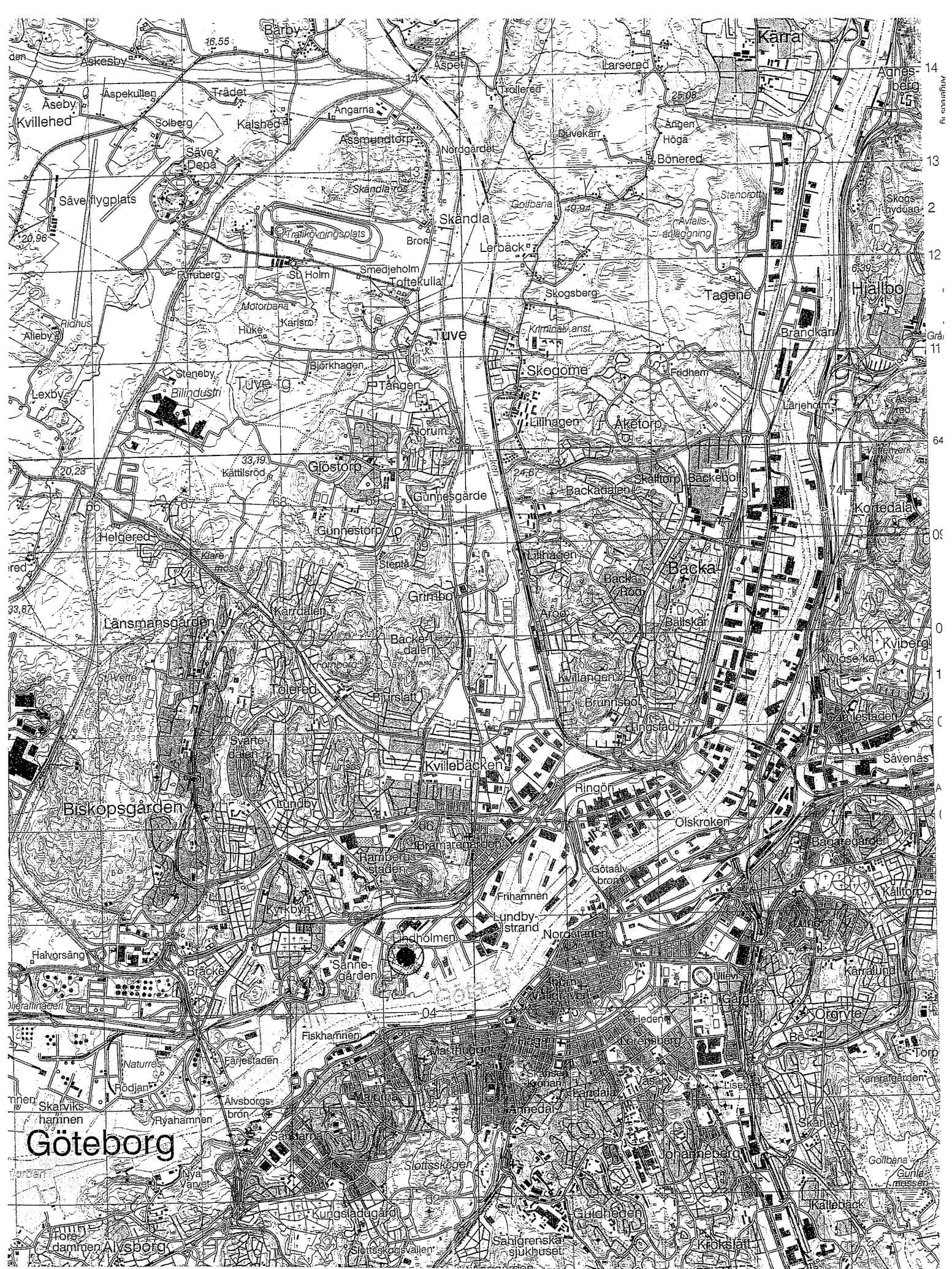

Fig. 1
 Aktivitetsplatsen från bronsåldern markerad med en punktcirkel.
 Topografiska kartan, skala 1: 50 000.

Karta 2.

Aktivitetsplatsen från bronsåldern markerad med en punktciinkel.

Ekonomiska kartan 7B 0d, Skala 1: 10 000.

SAMMANFATTNINGSTABELL

	St	St
Skivvyxa		Avslagsskrapa
Skivmejsel		A. Enkel
Kärnyxa		B. Dubbel
Slipad yxa - Mejsel		Skedskrapa
A. Spetsnackig		Kniv
B. Spetsnackig, förarbete		Stickel
C. Tunnackig		Spån med inhak
D. Tunnackig, förarbete		Avslag med inhak
E. Tjocknackig		Spån med retusch
F. Tjocknackig, förarbete		Mikrospån med retusch
G. Håleggad		Avslag med retusch
H. Håleggad, förarbete		Stycke med retusch
I. Tunnsbladig		Avslag med tillhuggning
J. Tunnsbladig, förarbete		Stycke med tillhuggning
K. Yxa med utsvängd egg		Avslag med tillslagningskant
L. Yxa med utsvängd egg, förarbete		Stycke med tillslagningskant
M. Yxa av obestämbart typ		Kombinerat redskap
N. Yxa av obestämbart typ, förarbete		Knacksten
O. Mejsel		Övrigt redskap
P. Mejsel, förarbete		Plattformsjärna
Q. Fragment av slipad yxa/mejsel		A. Konisk kärna med en plattform
R. Avslag av slipad yxa/mejsel		B. Kølformig kärna med en plattform
Mikrolit		C. Övrig kärna med en plattform
A. Lancett		D. Ensidig kärna med två motstående plattformar
B. Segment		E. Cylindrisk kärna med två motstående plattformar
C. Trekant		F. Övrig kärna med två eller flera plattformar
D. Trapets		Bipolär kärna
E. Rektangel		Övrig kärna
F. Rombisk		Kärnfragment
G. Övrig mikrolit		A. Plattformsavslag
Hullingspets		B. Sidofragment
Eneggad spets		C. Ryggspån
Tväreggad spets		Mikrospånjärna
Tångspets		A. Konisk mikrospånjärna med en plattform
Spånpilspets med tånge		B. Handtagsjärna med en plattform
A. Becker typ A		C. Övrig mikrospånjärna med en plattform
B. Becker typ B		D. Cylindrisk mikrospånjärna med två plattformar
C. Becker typ C		E. Övrig mikrospånjärna med två plattformar
D. Becker typ D		F. Fragment av mikrospånjärna
Flathuggen spets		Mikrostickel
A. Med tånge		Spån
B. Utan tånge		Korta spånfragment
Borrspets		Mikrospån
Kärnborr		Avslag
Övrig retuscherad spets		Splitter
Dolk		Övrig flinta
A. Lomborg typ I		
B. Lomborg typ II		
C. Lomborg typ III		
D. Lomborg typ IV		
E. Lomborg typ V		
F. Lomborg typ VI		
G. Obestämbart typ		
Skära		ÖVRIGT
Flathugget redskap av obestämd typ		Slagg 2 st
Eldslagningssten		
Spånskrapa		
A. Enkel		
B. Dubbel		
Rundskrapa		
		1
		1
		Gr
		53

Göteborgs Stadsmuseum

Arkeologiska undersökningar i Göteborgs kommun – rapport

Författare: Johan Ling

Redaktion: Ulf Ragnesten
Johan Ling

Adress och telefon:

Göteborgs Stadsmuseum, enheten för natur- och kulturmiljövård

Norra Hamngatan 12, 411 14 GÖTEBORG

tel. 031-61 25 82, 61 29 60

fax: 031-774 03 58

E-mail: ragnesten@gbg.stadsmuseum.se och m.larsson@gbg.stadsmuseum.se

hemsida: www.gbg.stadsmuseum.se

Göteborg i november 2000